

► 5 Septiembre, 2016

Pacients de la unitat de crisi de salut mental a Sant Pau debaten sobre com volen ser tractats

“Que no em parlin com si fos un nen”

Laura Guerrero

Els infermers Miquel Ragull (al fons) i Lorenzo Nogales dirigeixen el debat entre els participants en la unitat de crisi de Sant Pau

ANA MACPHERSON
 Barcelona

Aquí no es parla de diagnòstics, de la bipolaritat d'una, de la depressió de l'altre, de l'esquizofrènia d'aquell. Aquí es ve a parlar del que es vulgui, menys de tot això. Per exemple “de com ens agrada que ens parlin”. Aquest va ser el tema triat la setmana passada. Anteriorment es va tractar la sexualitat que la medicació apaga. És un debat entre catorze persones en plena crisi pel seu problema de salut mental i dos infermers de l'hospital de Sant Pau de Barcelona. Els problemes són molt diversos, però tots prou importants com per portar-los a una unitat de crisi, una sala tancada dins d'un hospital general on la majoria viu en pijama tot el dia i on la mitjana d'estada és de 21 dies, però molts hi passen fins a tres mesos.

Un temps *mort* en què el plantejament d'entaular aquest debat setmanal per parlar de tot el que es vulgui s'acaba convertint en una veritable finestra de participació, reivindicació, conei-

xement, autoconeixement, etcètera...

Paternalisme. “A mi no m'agrada el paternalisme, no m'agrada que ens parlin d'aquesta manera infantil. M'agrada estar informat de la medicació, una cosa que de vegades s'oculta”.

“Doncs a mi no em sembla malament, sobretot quan estàs aquí, tan solitari”.

“Et sents sol quan arribes i no coneixes les normes. A mi m'agrada que t'acompanyin”.

Un dels infermers que diri-

geix el debat pregunta si anota a la pissarra que el que no agrada és l'infantilisme? Ballen a la sala altres paraules, de vegades suggerides per pacients, de vegades pels infermers que porten la sessió de *Parlem dels dimarts*. I acaben a la pissarra *respecte, cordialitat, assertivitat, empatia*. Ben grossa, soledat.

La família. “Els no entenen com estàs. Està mal vist que tinguis un trastorn”.

Infermer: Per a tu ja és difícil d'acceptar -anota *acceptació-*

DEBATS

Dos infermers anoten a la pissarra paraules importants dels 14 pacients

MALALTIES

No es parla de bipolaritat, depressió o esquizofrènia, sinó de com se senten

Debats, cinema, faules, exercici i menys corretges

■ La idea dels infermers de la unitat de crisi de salut mental de Sant Pau era que aquella llarga estada dels pacients fos més profitosa per al seu autoconeixement, “perquè molts no tenen consciència de malaltia”. Que fos més rica, “perquè parlen amb psiquiatres, psicòlegs i infermers però amb

prou feines entre ells; hi ha una gran diversitat de problemes barrejats”. I que passessin coses bones. Després de parlar-ho molt entre professionals, afectats i familiars, l'equip d'infermeria dirigit per Alex Marieges va posar en marxa un pla: els dimarts, debat; els dimecres, tertúlia 2.0 amb faules i con-

tes. Els dijous cinefòrum sobre diversos documentals; els divendres, “exercici físic, molt divertit” i consells de nutrició per a persones especialment sedentàries. A més, un hort en un petit pati. La necessitat de subjeccions al llit per crisi han baixat del 14% al 10% en menys d'un any.

Però la teva família no sent el que passa al teu cap, només veu el canvi. Què pots fer perquè la teva família t'entengui?

“Les mares ho detecten de seguida”. “Vas acumulant dies i dies i al final ells ho veuen abans que jo. Jo ni el reconec”.

“Ningú no està preparat per tenir un familiar ingressat”.

Explicar-ho o no. “La meva doctora em va dir que valia més que no l'hi digués a la meua última relació. Però, esclar, això forma part de mi, m'he de prendre la medicació d'amagat? Has de donar-li opcions. Així que no li vaig fer cas. L'hi vaig explicar i me'n vaig penedir. Al cap d'un any i mig de començar hem trencat perquè jo estava malament”.

“Jo no ho he dit a la feina; no estic discapacitada”.

“Una vegada ho expliques et comencen a tractar com si fos un nen petit. El meu fill de 19 anys em va dir: ‘Ai, mama!’ ell no s'esperava que la seva mare tingués aquesta malaltia i ara em tracta com si fos la seva filla”.

“Aquest proteccionisme és aclaparador de vegades”.

“És per por”.

La paraula *por* queda anotada a la pissarra.

“He tingut càncer i ara aquesta malaltia. Aquesta és la que ha causat més alarma en el meu entorn. (...) M'emociono per tot, quina carrera que porto”.

Més paraules que expliquen aquella por. “És l'estigma, volen protegir-nos del fet que l'entorn no ens accepti, que ens rebutgin”. A la pissarra anoten *protecció* i esborren *por*.

Boig mai. Paraula odiosa. “Fa més mal si t'ho diu un ésser estimat”. “Si et diuen aquesta paraula ja saps que significa que no s'asseurà amb tu”. “Si no fem alguna cosa per canviar-ho, continuaran dient-nos bojos”. “Una persona no és únicament malalt d'alguna cosa”.

Infermer: S'ha de canviar, però no es tracta d'anar amb la malaltia com a bandera, perquè ets moltes més coses.

“Però no per això has de deixar que et trepitgin”.

“Et sents molt malament quan et comparen amb els altres. Per què jo”.

Infermer: Si haguessis pogut triar, tindries aquest problema de salut? Tenir-lo no ha depès de tu.

El debat es va tancant. És hora de dinar. Volen parlar una altra vegada de medicació i seqüeles sexuals. Un altre dia.●